



# Representantforslag 65 S

(2016–2017)

fra stortingsrepresentantene Helge André Njåstad, Mazyar Keshvari, Ulf Leirstein, Kari Kjønnaas Kjos og Erlend Wiborg

Dokument 8:65 S (2016–2017)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene Helge André Njåstad, Mazyar Keshvari, Ulf Leirstein, Kari Kjønnaas Kjos og Erlend Wiborg om innføring av obligatorisk helsekontroll på helsestasjonene og senere gjennom skolehelsetjenesten for barn i alderen null til ti år, der kommunene plikter til å følge opp barn som ikke møter til helsekontroll**

Til Stortinget

## Bakgrunn

Kjønnslemlestelse, vold og overgrep er fortsatt vanskelig å avdekke hos barn, og her spiller helsestasjonene og skolehelsetjenesten en helt sentral rolle da de følger mor/far og barn fra svangerskapet og videre i oppveksten. I dag innkaller alle helsestasjoner og skolehelsetjenesten til faste kontroller fra barnet er null til ti år.

Under helsekontrollen er hovedrutinen at barna blir avkledd fram til de er to år, mens de etter denne alder beholder minimum underbukse på.

For gutter praktiseres retningslinjene ulikt fra kommune til kommune.

For å kunne avdekke og forhindre de mest groteske former for overgrep mot barn, og kanskje spesielt mot jenter, er det viktig at de obligatoriske helseundersøkelsene for barn i alderen null til ti år gjennomføres ved at barnas klær fjernes helt ved undersøkelse (f.eks. ved veiing). Dette er den eneste måten det er mulig å oppdage om jenter er omskåret på.

Det norske samfunnet har et særlig ansvar for å følge opp de mest sårbare i samfunnet, og forslagsstillerne mener kommunene er pliktige til å følge opp

familier som velger å holde barna sine unna offentlig helsesjekk.

I dag kan familier bruke religion og kultur som unnskyldning for ikke å møte opp til helsekontroller gjennom skole eller på helsestasjoner. Forslagsstillerne understreker at dette ikke skal være gyldig grunn til å la være å møte til helsekontroll eller ta av klærne når barna skal undersøkes. Med mindre barnet ikke følges opp jevnlig av helsevesenet av andre grunner, må alle barn og familier møte til de fastsatte helsekontrollene.

Obligatorisk helsesjekk vil ikke bare kunne avdekke grove overgrep mot barn, men det kan også forhindre at noen av overgrepene skjer, da dette gir helt klare signaler om at ingen kan begå urett mot barn uten at det blir oppdaget.

Helsestasjonene har allerede en oversikt over hvilke familier som ikke møter til kontroll, noe som gjør det lettere å følge opp dem det gjelder. I disse tilfeller ønsker forslagsstillerne at helsestasjonen/skolehelsetjenesten skal være pliktig til å dra på hjemmebesøk. Oppnås ikke kontakt, skal barnevern og/eller politi kontaktes.

Dette er også i tråd med føringene i de reviderte retningslinjene for helsestasjoner og skolehelsetjeneste pr. 10. februar 2017. I disse anbefales helsestasjonen sterkt å utarbeide rutiner for å følge opp barn og foreldre som gjentatte ganger uteblir fra avtalt kontroll.

Videre gis en sterk føring for bruk av hjemmebesøk som oppfølgingstilbud til familier med utvidet behov og at barn registreres i oppfølgingsgrupper.

Kjønnslemlestelse, overgrep og vold er grovt straffbare handlinger og er forhold som skal politianmeldes.

**Forslag**

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen legge fram et lovfor-  
slag om at helsekontroller for barn i alderen null  
til ti år blir obligatoriske, og at kontrollene fore-

går ved at veiing og undersøkelse skjer uten klær.  
Med mindre barnet følges opp jevnlig av helse-  
vesenet av andre grunner, må alle barn og fami-  
lier møte til de fastsatte helsekontrollene.

2. Stortinget ber regjeringen legge fram et lovfor-  
slag som sikrer at kommunene er ansvarlige for å  
følge opp barn som ikke møter til obligatorisk  
helsekontroll.

13. mars 2017

**Helge André Njåstad**

**Mazyar Keshvari**

**Ulf Leirstein**

**Kari Kjønås Kjos**

**Erlend Wiborg**